

**UCHWAŁA NR XXXIV/237/2021
RADY MIEJSKIEJ W TYKOCINIE**

z dnia 24 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Tykocin
na lata 2021 – 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 713 ze zm.) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 821 ze zm.) Rada Miejska w Tykocinie uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Tykocin na lata 2021- 2023 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Tykocina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Tykocinie

Renata Kamińska

Załącznik Nr 1 do
Uchwały Nr XXXIV/237/2021
Rady Miejskiej w Tykocinie
z dnia 24 marca 2021

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY W GMINIE TYKOCIN
NA LATA 2021-2023

Opracował:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie

I. WPROWADZENIE

Artykuł 179 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizację gminnego programu wspierania rodziny.

Rodzina to podstawowe i najważniejsze środowisko, w którym kształtuje się osobowość dziecka, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecka. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka i przekazuje mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Zmiany społeczne i gospodarcze, które się dokonują, niosą sobą pozytywne aspekty i negatywne skutki, które przyczyniają się do rozpadu rodziny.

W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcji w rodzinie, dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa. Instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy uniemożliwiające prawidłowe funkcjonowanie rodziny, której często towarzyszy również problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia czy niepełnosprawności. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji mających kontakt z rodziną, a także podejmowanie działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższej i dalszej rodziny. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę. Organizując wsparcie na rzecz rodziny z wieloma problemami, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej w rozwoju dziecka jaką jest rodzina. Zamiast zastępować rodzinę w jej podstawowej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Dlatego też założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy pojawiają się problemy oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Tykocin na lata 2021-2023 opracowany został w oparciu o:

- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

II. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. W ustawie zostały określone kompetencje oraz zakres zadań i działań pomiędzy samorządami.

Zadania Gminy	Zadania Powiatu
- Profilaktyka wspierania rodziny	- Piecza zastępcza i instytucjonalna
- Asystent rodziny	- Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka
- Placówki wsparcia dziennego	- Placówki opiekuńczo-wychowawcze
- Rodziny wspierające	- Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
- inne instytucje i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny	- Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej
	- Adopcje
	- Rodziny pomocnicze

Zadaniem Gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności wychowawcze. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę takiego poziomu stabilizacji życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Asystent rodziny, niezależnie od działań pracowników socjalnych, zajmuje się wyłącznie pracą z rodziną. Zadaniowy czas pracy asystenta powinien odpowiadać realnym potrzebom rodziny przeżywającej trudności. Zakończenie współpracy asystenta z rodziną może nastąpić wówczas, gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo – wychowawcze.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem własnym gminy jest współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki odpowiednio, w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy

zastępczej,

- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE TYKOCIN

Gmina Tykocin położona jest w środkowej części województwa podlaskiego, w powiecie białostockim – jako gmina miejsko - wiejska. Gminę Tykocin zamieszkuje 6.194 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały (wg stanu na dzień 31.12.2020r.).

W oparciu o dane Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tykocinie (sprawozdanie MPiPS - 03 za 2020 rok z udzielonych świadczeń pomocy społecznej pieniężnej, w naturze i usługach) została sporządzona diagnoza dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Na koniec 2020 r. z pomocy społecznej ogółem skorzystało 326 rodzin. Głównym powodem przyznawania świadczeń w różnych formach było w szczególności:

- Ubóstwo – 98 rodzin;
- potrzeby ochrony macierzyństwa – 38 rodzin;
- w tym: potrzeba ochrony wielodzietności – 16 rodzin;
- bezrobocie – 45 rodzin;
- niepełnosprawność – 44 rodziny;
- długotrwała lub ciężka choroba – 98 rodzin;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem – 5 rodzin;
- w tym: rodziny niepełne – 3 rodziny;
- przemoc w rodzinie – 2 rodziny;
- alkoholizm – 4 rodziny.

Rodziny przeżywające trudności opiekuńczo – wychowawcze stanowi obecnie niewielka część klientów pomocy społecznej.

Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowywaniu własnych dzieci łączy się z: uzależnieniami, przemocą domową, problemami w pełnieniu ról rodzicielskich i społecznych, bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych.

Dysfunkcje w rodzinie są spowodowane głównie niedojrzałością emocjonalną, brakiem zaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, sytuacją zdrowotną. Na terenie gminy są osoby zagrożone wykluczeniem społecznym głównie z powodu nadużywania alkoholu, co stanowi problem społeczny, wpływający negatywnie na funkcjonowanie rodziny.

Pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tykocinie w ramach pracy socjalnej podejmują szereg działań, dzięki którym istnieje realna szansa wczesnego wykrywania nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny oraz pełnienia ról opiekuńczo wychowawczych. Przy wsparciu i pomocy Ośrodka i innych instytucji do tego powołanych, rodzina będzie w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój fizyczny i emocjonalny, co w konsekwencji pozwoli na pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej. Po dokonaniu dogłębnej analizy powyższych środowisk przez pracowników socjalnych, jeśli zaistnieje zagrożenie, iż działania podejmowane przez Ośrodek okażą się niewystarczające, to poprzez współpracę z innymi instytucjami jest szansa na poprawę funkcjonowania rodziny w środowisku. W sytuacji zagrożenia dobra dziecka sąd opiekuńczy może zarządzić środek zapobiegawczy w formie umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w rodzinie zastępczej.

W związku ze wprowadzeniem programu „ Rodzina 500+ „, jak również innych świadczeń, sytuacja finansowa rodzin znacznie się poprawiła, co przyczyniło się do ograniczenia ubóstwa zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych.

Od 2013 roku w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Tykocinie zatrudniony jest asystent rodziny. Rodziny mające problemy z pełnieniem funkcji opiekuńczo - wychowawczych mogą otrzymać wsparcie asystenta rodziny. W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej pozyska informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, pracownik socjalny po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodziny, z której wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, występuje do Kierownika Ośrodka z wnioskiem o jego przydzielenie. Wspieranie rodziny jest prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. W szczególnych sytuacjach na rodzinę, jest nałożone sądowe zobowiązanie do współpracy, które wynika z Postanowienia Sądu Rejonowego. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku IV Wydział Rodziny i Nieletnich ograniczono władzę rodzicielską rodzicom nad małoletnim, przez umieszczenie małoletniego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Z analizy dokumentów wynika, że nadal należy propagować właściwe postawy społeczne i rodzicielskie dostosować i poszerzać ofertę pomocową do aktualnych potrzeb rodzin, podnosić

kompetencje osób działających na rzecz rodziny, organizować w sposób atrakcyjny czas dla dzieci i młodzieży i usprawniać współpracę między instytucjami. W Gminie Tykocin coraz częściej można zaobserwować w rodzinach negatywne zjawiska, tj. przemoc w rodzinie, uzależnienia. Według danych Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Tykocin z 2020 r. wynika, że w 23 rodzinach prowadzono procedurę „Niebieskiej Karty”. We wszystkich przypadkach ofiarami przemocy były kobiety, natomiast sprawcami byli mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu.

Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

Liczba osób objętych pomocą społeczną (na podstawie sprawozdań MPiPS – 03)

Rok	2018	2019	2020
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	346	317	326
% osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców	6.280 5,51%	6.216 5,10%	6.194 5,26%

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny (na podstawie danych MGOPS w Tykocinie)

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
2018	7
2019	8
2020	7

Liczba wszczętych i zakończonych procedur NK

Rok	Wszczęte procedury NK	Zakończone procedury NK
2018	21	31
2019	17	22
2020	19	29

Dane przedstawione w powyższej tabeli wykazują różnice pomiędzy kolumną II i III z uwagi na to, że na przestrzeni wymienionych lat realizowane były procedury NK z lat poprzednich.

Liczba dzieci z terenu Gminy Tykocin umieszczonych w pieczy zastępczej oraz odpłatność za pobyt (na podstawie danych MGOPS w Tykocinie)

Rok	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej/placówce opiekuńczo-wychowawczej	Kwota odpłatności
2018	0	0
2019	2	352,25 zł
2020	3	6.849,48 zł

IV. OBSZARY PROBLEMOWE

Działania w zakresie wspierania rodziny dotyczą niżej wymienionych problemów:

- Koordynacja działań instytucji pomocowych pracujących z rodzinami z problemami;
- Wsparcie rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- Minimalizowanie czynników mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny (przemoc, uzależnienia, brak kompetencji rodzicielskich, trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zła sytuacja zdrowotna, bezrobocie, ubóstwo).

V. ADRESACI PROGRAMU

Program jest dedykowany do rodzin i dzieci z terenu Gminy Tykocin, a w szczególności:

- Rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze;
- Rodzin dysfunkcyjnych;
- Rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej;
- Rodzin, którym zostały odebrane lub ograniczone prawa rodzicielskie.

VI. ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych • Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie • Utworzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie • Utworzenie przy Parafii grupy wsparcia dla osób uzależnionych „Przebudzenie „ • Instytucje wspierające rodzinę (MGOPS, GKRPA, Policja, Poradnia zdrowia, CKSiT Ziemi Tykocińskiej, Oświata, PCPR, Sąd, Parafia) • Rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników socjalnych, Policję, pracowników oświaty • Kwalifikacje, wiedza i doświadczenie pracowników działających na rzecz pomocy rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psychiatra, mediator) • Bierna postawa wobec problemów w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z instytucjami pomagającymi • Brak pozytywnych wzorców w rodzinach z problemami • Brak rodzin wspierających • Niska świadomość społeczna dotycząca potrzeb w zakresie rodzin zastępczych • Wyuczona bezradność, uzależnienie od pomocy społecznej (głównie finansowej, roszczeniowa postawa klientów pomocy społecznej, znikoma współpraca ze strony rodzin w kwestii rozwiązywania problemów)
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Zatrudnienie asystenta rodziny w celu wspierania rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej • Wzmocnienie współpracy między instytucjami wspierającymi rodzinę • Realizacja programów rządowych oraz pozyskiwanie funduszy unijnych • Wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym • Edukacja rodziców w kwestii radzenia ze stresem, agresją, zarządzania domowym budżetem, bezradnością 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanik więzi i tradycji rodzinnych • Rozpad związków (wyjazdy za granicę, separacje i rozwody) • Wzrost nieakceptowalnych zachowań pośród dzieci i młodzieży • Uzależnienia członków rodziny (alkohol, środki odurzające, internet) • Niestabilność i niespójność przepisów prawa, częste zmiany, trudności z interpretacją przepisów • Ograniczenia środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez samorządy • Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych

VII. CEL GŁÓWNY

- Głównym celem Programu jest podejmowanie działań i tworzenie możliwości korzystnych do prawidłowego wykonywania funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji.

VIII. CELE SZCZEGÓLOWE

- Wsparcie finansowe oraz zapewnienie stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa;
- Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców;
- Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia pomocy asystenta rodziny;
- Zabezpieczenie zasobów ludzkich, finansowych i organizacyjnych w utrzymaniu systemu wspierania rodziny.

IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU W GMINIE TYKOCIN

- 1) Urząd Miejski w Tykocinie ;
- 2) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tykocinie;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tykocinie;
- 4) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Tykocinie;
- 5) Posterunek Policji w Tykocinie;
- 6) Placówki oświatowe na terenie gminy Tykocin;
- 7) Placówki ochrony zdrowia z terenu gminy Tykocin;
- 8) Centrum Kultury, Sportu i Turystyki Ziemi Tykocińskiej w Tykocinie ;
- 9) Gminna Biblioteka Publiczna w Tykocinie;
- 10) Parafie z terenu gminy;
- 11) Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku;
- 12) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
- 13) Prokuratura Rejonowa w Białymstoku;
- 14) Sąd Rejonowy w Białymstoku /Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Białymstoku;
- 15) Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Białymstoku;
- 16) Organizacje pozarządowe.

X. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

ŹRÓDŁO FINASOWANIA	DZIAŁANIA / ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY
Wsparcie finansowe oraz zapewnienie stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa			
Środki własne, dotacje	Świadczenie finansowe i rzeczowej pomocy społecznej rodzinom, znajdującym się w trudnych warunkach materialnych.	2021 – 2023	MGOPS
Środki własne, dotacje	Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkole i przedszkolu.	2021 - 2023	MGOPS, szkoły i przedszkole na terenie Gminy Tykocin
Środki własne, dotacje	Udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy materialnej na cele edukacyjne.	2021 –2023	MGOPS, Urząd Miejski,
Środki własne, środki zewnętrzne	Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie.	2021 –2023	Urząd Miejski, szkoły na terenie gminy Tykocin, GKRPA, Parafia, CKSiTZZT
Środki własne, środki zewnętrzne	Motywowanie członków rodziny do rozwiązywania własnych problemów (podjęcie terapii odwykowej, udział w terapii dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie)	2021 –2023	GKRPA, Policja, MGOPS, ZI,
Środki własne, środki zewnętrzne	Poradnictwo i praca socjalna	2021 - 2023	MGOPS
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców			
Środki własne, środki zewnętrzne	Systematyczna praca z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo –	2021 - 2023	MGOPS, placówki Oświatowe, Sąd Rodzinny

	wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym.		
Środki własne, środki zewnętrzne	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	2021 - 2023	MGOPS, GKRPA, ZI
Środki własne, środki zewnętrzne	Wspieranie rodzin z problemem przemocy w rodzinie	2021 - 2023	ZI
Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia pomocy asystenta rodziny			
Środki własne, środki zewnętrzne	Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych i edukacyjnych.	2021 - 2023	MGOPS, Placówki Oświatowe
Środki własne, środki zewnętrzne	Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia pomocy asystenta rodziny.	2021 - 2023	MGOPS, Sąd rodzinny
Środki własne, środki zewnętrzne	Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi specjalizującymi się w pracy na rzecz dziecka i rodziny	2021 - 2023	MGOPS, Organizacje pozarządowe i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny
Zabezpieczenie zasobów ludzkich, finansowych i organizacyjnych w utrzymaniu systemu wspierania rodziny			
Środki własne, środki zewnętrzne	Zabezpieczenie środków finansowych na zatrudnienie asystenta rodziny	2021 - 2023	MGOPS, Urząd Miejski w Tykocinie
Środki własne, środki zewnętrzne	Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	2021 - 2023	MGOPS, Urząd Miejski w Tykocinie

Środki własne, środki zewnętrzne	Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego	2021 - 2023	MGOPS, Urząd Miejski w Tykocinie, ZI, GKRPA, placówki oświatowe, służba zdrowia
Środki własne, środki zewnętrzne	Wsparcie w organizacji imprez promujących wspólne spędzanie wolnego czasu dzieci i rodziców (festyny rodzinne, pikniki, Dzień Dziecka)	2021 - 2023	CKSiTZZT, Biblioteka, placówki oświatowe
Środki własne, środki zewnętrzne	Współpraca z kuratorami sądowymi, Policją, szkołami aby wspólnie wypracować działania profilaktyczne	2021 - 2023	MGOPS, szkoła, ZI, GKRPA

XI. EFEKTY PROGRAMU

Efektom przeprowadzonych działań podczas realizacji programu będzie osiągnięcie niżej wymienionych założeń:

- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
- Poprawa sytuacji dziecka i rodziny;
- Poprawa jakości funkcjonowania rodziny;
- Zapobieganie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej;
- Wzrost bezpieczeństwa dziecka i rodziny;
- Zaspokojenie fundamentalnych potrzeb bytowych rodziny, by zapobiegać powstawaniu sytuacji kryzysowych;
- Zwiększenie świadomości społecznej w kwestii prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz prawidłowych relacji rodzinnych;
- Wzrost efektów współpracy interdyscyplinarnej pomiędzy podmiotami, organizacjami zajmującymi się wspieraniem rodziny;
- Ułatwienie dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny biologicznej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji.

XII. ŹRÓDŁA FINASOWANIA PROGRAMU

Działania podejmowane podczas realizacji programu będą uzależnione od możliwości finansowych Gminy Tykocin. Środki finansowe będą pochodziły:

1. Budżetu Gminy;
2. Dotacji budżetu państwa na realizację zadań własnych;
3. Środków pozabudżetowych m. in. z projektów.

XIII. EWALUACJA, MONITORING I OCENA REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco, w zależności od zmiany sytuacji rodzin i występujących potrzeb.

Monitoring programu będzie sporządzany raz w roku. MGOPS w Tykocinie, w terminie do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie z realizacji Programu. Monitoring będzie służył ocenie i analizie zebranych informacji oraz planowaniu kolejnych działań, by osiągnąć zamierzone efekty. Monitoring dokonywany będzie poprzez:

1. Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych oraz świadczenia „Dobry Start „,
2. Liczbę rodzin i dzieci korzystających z posiłków.
3. Liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
4. Liczbę rodzin oraz ich dzieci, które zostaną objęte monitoringiem.
5. Liczbę osób, które podjęły i ukończyły terapię.
6. Liczbę wszczętych procedur NK.